

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ**

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΤΗΛ. 2106411526
ΦΑΞ 2106411523

Αθήνα 18 Ιουλίου 2013.

Αριθ. Πρωτ. : 3224

Αριθμ. Εγκυκλίου : 8/13

Προς :
τους κ.κ. Εισαγγελείς Εφετών του Χώρας
και δι' αυτών
τους κ.κ. Εισαγγελείς Πρωτοδικών της περιφέρειάς τους.

Με αφορμή το υπ' αρ. 574/17-7-2013 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εις το οποίο παρουσιάζονται τα προβλήματα που αναφύονται στην λειτουργία της εν λόγω υπηρεσίας αφ' ενός λόγω της υποστελέχωσης (24 μόνο επιθεωρητές για όλη την επικράτεια) την περικοπή δαπανών, την επιβάρυνση της υπηρεσίας με μεγάλο αριθμό υποθέσεων μεταξύ των οποίων ήσσονος σημασίας και με στόχο την αποδοτικότερη και ταχύτερη αντιμετώπιση από την Ε.Υ.Ε.Π. ιδίως των σοβαρών υποθέσεων, ζητείται δε η συνδρομή των εισαγγελικών αρχών για τον πιο πάνω σκοπό.

Για τους λόγους αυτούς θέλουμε να Σας γνωρίσουμε τα ακόλουθα με στόχο την καλύτερη αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών εγκλημάτων μέσα από μια εύλογα προσαρμοσμένη, ως προς την σοβαρότητα των υποθέσεων, συνεργασία :

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.4042/2012, «η προκαταρκτική εξέταση και η προανάκριση των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 28 του ν.1650/1986, ενεργείται και από τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, συνεπικουρούμενους, εφόσον χρειαστεί και μετά από πρόσκληση τους, από τους κατά περίπτωση αρμόδιους γενικούς ή ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, πάντοτε υπό τη διεύθυνση και την εποπτεία του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος τέλεσης».

Όσον αφορά στη συγκεκριμένη διάταξη, υπάρχει κατ' αρχήν αντικειμενική δυσκολία εφαρμογής της, δεδομένου ότι για πολλούς λόγους (υποστελέχωση, έλλειψη χρόνου, περιστολή δαπανών κ.α.), δεν υπάρχει η δυνατότητα διενέργειας της προκαταρκτικής εξέτασης στην περιφέρεια όπου βρίσκεται ο τόπος τέλεσης. Η μέχρι σήμερα εμπειρία και πρακτική υποδεικνύει τη σύνταξη, από τους επιθεωρητές περιβάλλοντος, συγκεκριμένων ερωτημάτων που είναι σκόπιμο να τεθούν προς συγκεκριμένα πρόσωπα ή παράγοντες προκειμένου να διερευνηθεί η εξεταζόμενη υπόθεση και την αποστολή τους προς το οικείο Αστυνομικό Τμήμα, το οποίο και αναλαμβάνει τα περαιτέρω. Το ίδιο αποτέλεσμα θα μπορούσε να επιτευχθεί και με την αποστολή των συγκεκριμένων ερωτημάτων μέσω υπηρεσιακού σημειώματος στο πλαίσιο της καλής και παραγωγικής συνεργασίας με τις οικείες Εισαγγελίες. Άλλωστε, μέσα από τους ελέγχους που διενεργούνται από τους επιθεωρητές περιβάλλοντος, εφόσον αυτοί κριθούν αναγκαίοι, τις περισσότερες φορές, απαντώνται σχεδόν όλα τα ερωτήματα που θα μπορούσαν να ανακύψουν σε μία προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση.

Σε εφαρμογή της προαναφερθείσας διάταξης, παρατηρήθηκε ότι πλέον αποστέλλονται στην υπηρεσία Ε.Υ.Ε.Π. αν όχι όλες, οι πλείστες των υποθέσεων που σχετίζονται καθ' οιονδήποτε τρόπο με το περιβάλλον, ασχέτως πολυπλοκότητας, σοβαρότητας ή απαίτησης εξειδικευμένων γνώσεων για την διενέργεια της προκαταρκτικής εξέτασης ή της προανάκρισης. Η πρακτική αυτή η οποία βαίνει με συνεχώς αυξανόμενο ρυθμό, δεδομένης της δραματικής υποστελέχωσης της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ) και του τεράστιου όγκου περιβαλλοντικών ζητημάτων που καλείται να αντιμετωπίσει, οδηγεί

αναπόδραστα τους 24 και μόνο ενεργούς Επιθεωρητές Περιβάλλοντος για όλη την επικράτεια: α) σε εκτροπή από τα κύρια ελεγκτικά καθήκοντα και περιορισμό της άσκησης αυτών και β) σε αδυναμία ανταπόκρισης εντός της προθεσμίας που τίθεται από την παράγραφο 3 του άρθρου 31 του Κ.Π.Δ., με αποτέλεσμα να είναι διαρκώς εκτεθειμένοι (και συχνά εγκαλούμενοι) αφού η υπέρβαση των προβλεπόμενων προθεσμιών ενέχει τον κίνδυνο καταλογισμού πειθαρχικών ευθυνών στον ανακριτικό υπάλληλο, με τις όποιες επακόλουθες ποινές.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του σχεδίου νόμου: «Με την παράγραφο 1 της προτεινόμενης ρύθμισης εξοπλίζονται οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, που είναι οι κυρίως επιφορτισμένοι με τη διερεύνηση των σχετικών εγκλημάτων, με καθεστώς ειδικού προανακριτικού υπαλλήλου». Με την παρούσα αναφορά, ο νομοθέτης δηλώνει σαφώς την πρόθεση του να αξιοποιήσει την εμπειρία, τις γνώσεις και την εξειδίκευση των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος στη διερεύνηση και καταπολέμηση των περιβαλλοντικών εγκλημάτων. Είναι σαφές επίσης ότι σκοπός της παρούσας διάταξης ΔΕΝ είναι η υποκατάσταση/αντικατάσταση των Πταισματοδικών, Ειρηνοδικών ή των Αστυνομικών από τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος στην προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση περιβαλλοντικών εγκλημάτων.

Βεβαίως η επιλογή των ανακριτικών υπαλλήλων γενικών ή ειδικών είναι αναφαίρετο δικαίωμα και ευθύνη του αρμόδιου Εισαγγελέα, ο οποίος κρίνει κατά περίπτωση.

Για την αποτελεσματικότερη προστασία του περιβάλλοντος, την έγκυρη και έγκαιρη προκαταρκτική εξέταση και προανάκριση των εγκλημάτων κατά του περιβάλλοντος, εκτιμούμε ότι απαιτείται επικοινωνία και συνεργασία των Εισαγγελικών, Ελεγκτικών και Αστυνομικών Αρχών με αξιολόγηση και στάθμιση των υποθέσεων και λελογισμένη αξιοποίηση των γενικών και ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων για την απόδοση δικαιοσύνης και ταυτόχρονα την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της δημόσιας διοίκησης.

Προς αυτή την κατεύθυνση θεωρούμε ότι θα βοηθούσε:

- Οι απλές υποθέσεις που δεν χρήζουν εξειδικευμένων γνώσεων για τη διερεύνηση τους, να αντιμετωπίζονται και να διεκπεραιώνονται εξ' ολοκλήρου από γενικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, ενδεχομένως με την αρωγή και την καθοδήγηση της ΕΥΕΠ εφόσον κριθεί απαραίτητο. Σημαντικό ρόλο και βάρος θα μπορούσε να αναλάβει το Τμήμα Περιβαλλοντικής Προστασίας της Ελληνικής Αστυνομίας που συστάθηκε με το άρθρο 16, παρ. γ του ΠΔ 42/2011 (ΦΕΚ 108^Α). Μάλιστα, η μέχρι σήμερα συνεργασία της ΕΥΕΠ Νοτίου Ελλάδος με το νεοσυσταθέν Τμήμα περιβαλλοντικής Προστασίας της Γ.Α.Δ. Αττικής έχει αποδώσει ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα παρά την υποστελέχωσή του, τις ελλείψεις σε πόρους, μέσα και εκπαίδευση και την συχνή απασχόληση του ελάχιστου διαθέσιμου προσωπικού σε αλλότρια καθήκοντα.

- Οι πιο σύνθετες υποθέσεις που αφορούν σε μεγάλης σοβαρότητας ή έκτασης περιβαλλοντικά προβλήματα και χρήζουν εξειδικευμένων γνώσεων για τη διερεύνηση τους, να αποστέλλονται στην ΕΥΕΠ, είτε α) με το αίτημα της διερεύνησης μέσω ελέγχου, δεδομένου ότι βάσει της παρ. Α.4 του άρθρου 9 του Ν.2947/2001 που διέπει την λειτουργία της ΕΥΕΠ, εφόσον από τον έλεγχο βεβαιωθούν παραβάσεις, ενημερώνεται υποχρεωτικά ο οικείος Εισαγγελέας για την διερεύνηση τυχόν αξιόποινων πράξεων, είτε β) με το αίτημα της διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης. Σε κάθε περίπτωση, θα ήταν λειτουργικό και παραγωγικό να ανατίθενται στους Επιθεωρητές περιβάλλοντος προς χειρισμό οι ιδιαίτερα «σοβαρές» και «απαιτητικές» υποθέσεις.

Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί αποσυμφόρηση της Ε.Υ.Ε.Π. και οικονομία χρόνου και διοίκησης χωρίς ταυτόχρονα να μειωθεί η αποτελεσματικότητα αντιμετώπισης περιβαλλοντικών εγκλημάτων. Αντιθέτως, ο χρόνος των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος θα αναλώνεται στην προσπάθεια πρόληψης και αντιμετώπισης σοβαρότερων περιβαλλοντικών εγκλημάτων πριν την εμπλοκή της οικείας Εισαγγελικής Αρχής.

Τέλος, στο ίδιο πνεύμα κρίνεται ότι θα έπρεπε να κινηθούν και οι Εισαγγελικές παραγγελίες για διενέργεια περιβαλλοντικού ελέγχου από τις αρμόδιες προς τούτο υπηρεσίες. Έτσι, στο πλαίσιο αξιοποίησης, κατά το δυνατόν, του

συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης, εκτιμάται ότι για απλές, ήσσονος σημασίας υποθέσεις-καταγγελίες, θα έπρεπε να εντέλλονται οι τοπικές αρμόδιες υπηρεσίες, όπως αυτές ορίζονται με την παρ. 3, του άρθρου 20, του Ν.4014/2011, για τη διερεύνηση/διενέργεια ελέγχου, ενώ για τις υποθέσεις μεγάλης βαρύτητας η ΕΥΕΠ.

Ο Αντισταγγελέας του Αρείου Πάγου

Αρμόδιος για το Περιβάλλον

Ρούσος - Ερμηνουήλ Παπαδάκης

Κοινοποίηση : Ε.Υ.Ε.Π.

Β.Κ.